Michal Vaněk

HISTORICKÉ VÝKLADY JAZYKOVÉHO SYSTÉMU LITEVŠTINY

(posudek vedoucího diplomové práce)

Zadání vycházelo z celkového porozumění pro třístupňový systém universitního studia, které formuluji takto:

BAKALÁŘ má pochopit, že věda není soubor vědomostí, ale kultúrní činnost, jejímž výsledkem jsou intelektuální konstrukty;

MAGISTR má alespoň jeden takový konstrukt důkladně zevnitř poznat;

DOKTOR má právě jeden takový konstrukt sám vytvořit.

Od magisterské - v daném případě z historických důvodů ještě - diplomové práce neočekávám, že přinese nový výklad, nýbrž že promyslí stávající výklad (výklady) ve všech jeho (jejich) pojmových i argumentačních souvislostech a domyslí možnosti ve výkladu (výkladech) obsažené, leč nerozvinuté.

V konkrétním případě se zadání opíralo o dva výklady

Christian Stang: *Vergleichende Grammatik der baltischen Sprachen.* Universitetsforlaget. Oslo - Bergen - Tromsö 1966

Jonas Kazlauskas: *Lietuvių kalbos istorinė gramatika.* Mintis, Vilnius 1968

Implicitním pozadím pro srovnávání pak byla práce

Jānis Endzelīns: *Baltu valodu skaņas un formas.* Rīga 1948

spolu s rukopisy vedoucího o formální morfologii a morfosyntaxi litevštiny.

Vypracování trvalo dlouho, což zavinily ponejvíce vnější okolnosti zdravotní a rodinné. Tím spíš chci zdůraznit, že odevzdaný výsledek je vypracován velmi pečlivě: jasný sloh, promyšlené formulace, prakticky bez překlepů a v příjemné grafické úpravě. Diplomand správně vyzdvihl charakteristické rysy obou srovnávaných prací, adekvátně vyložil rozdíly v celkovém záměru posuzovaných děl i v metodologii a vůbec ve vědeckých paradigmatech, z nichž jejich autoři vycházejí. Jedinou slabinu vidím ve způsobu podání výsledků. Je krásné, že při rozboru zadaných děl diplomand průběžně domýšlí a posuzuje dílčí argumentace obou autorů, daleko lépe by ale působilo, kdyby byl mezi kapitoly rozborové (2, 3) a závěr vložil synoptické shrnutí toho, jak se rozdílné přístupy obou autorů projevují v pohledech na dílčí oblasti jazyka (inventář fonématicko-prosodématický v plánu výrazovém, inventář gramatických sémat v plánu obsahovém, paradigmata formální morfologie jako propojení obou plánů).

Za těchto okolností navrhuji pro komisi hodnocení v intervalu 1 - 2 (výborně - velmi dobře) podle výsledků obhajoby, aniž chci skrývat, že vnitřně cítím, jen neumím obhájit, že přiměřenější by byla výborná.

15. května 2008

Tomáš Hoskovec

doc. RNDr. Tomáš Hoskovec, CSc.

Ústav jazykovědy a baltistiky
Filosofická fakulta Masarykovy university